

MĚSÍČNÍK
PRO OBČANY VYSOČINY

ROČNÍK 19 ČÍSLO 11
PROSINEC 2022

Náklad 237 000 výtisků
www.novinykrajevysocina.cz

OKRES JIHLAVA

Kraj Vysočina

Kraj Vysočina
online!

Tři výrobci
získali certifikát

STRANA 2

Začala stavba
hospice

STRANA 3

Informační panely
v přírodě

STRANA 8

Trofej pro nejlepší kuchaře zůstala v Jihlavě. Chystají se do Remeše

Titul nejlepších středoškolských kuchařů ve finále Trophée Mille ČR získali Tereza Urbánková a David Lukačko z jihlavské střední školy s učitelem odborného výcviku Tomášem Partlem. FOTO: JAROSLAV LOSKOT

Nejlepší středoškolští kuchaři jsou z Jihlavy. Ve finále celorepublikové soutěže Trophée Mille ČR, která se konala v sobotu 5. listopadu v jihlavském City Parku, uspěli se svým menu Tereza Urbánková a David Lukačko z Obchodní akademie, střední zdravotnické školy a střední odborné školy služeb Jihlava.

Obhájci loňského vítězství Martin Havlíček a Věra Schusterová z Obchodní akademie a Hotelové školy Havlíčkův Brod skončili druhí. Třetí místo si odvezli kuchaři ze Slavkova u Brna.

Vítězové připravili husí prso plněné fáši s pistáciemi, celero-vé pyré, libečkový olej a omáčku

z červené řepy. Jako dezert si připravili mousse z kozího sýra s mákem, medovinou, švestkou a brioškou. „Pochvalu si zaslouží všichni soutěžící. Velice mě těší, že první dvě místa obsadili studenti z Vysočiny,“ vyzdvihl výkony radní Kraje Vysočina pro oblast školství Jan Břížďala (Piráti). O výsledcích rozhodovala odborná porota složená z předních českých kuchařů a cukrářů. Pokrmu hodnotili Jan Pýcha, Jan Horký, Tomáš Popp, Pavel Sapík, Magdalena Murinová. Předsedou poroty byl jihlavský šéfkuchař Pavel Mareš a váženým porotcem byl zakladatel soutěže michelinský šéfkuchař Philippe Mille.

Mezinárodní spolupráce

Jihlavští kuchaři se podívají v březnu příštího roku na světové kolo soutěže Trophée Mille, které se

uskuteční ve francouzské Remeši. „Vyhrát první místo ve světovém kole by byla velká bomba, ale bude tam velká konkurence,“ tušil hned na místě po vyhlášení David Lukačko. „Pro nadané kuchaře je světové kolo v Remeši obrovská příležitost vyzkoušet si, jak k práci přistupují jinde ve světě. Každá taková zkušenost studenty posune o obrovský krok dopředu, bez ohledu na to, jak uspějí,“ dodal radní Břížďala.

Hejtmana Kraje Vysočina Vítězslava Schreka (ODS+STO) těší rozvíjející se spolupráce kraje s francouzským regionem Grand Est. „Právě tato soutěž je jedním z produktů spolupráce. Osobní návštěvou nás letos poctil i zástupce tohoto regionu pro zahraniční vztahy a celý projekt hodnotil stejně jako my, tedy velmi pozitivně,“ uzavřel hejtmán.

JANA KODYSOVÁ

Vítězové soutěže Tereza Urbánková a David Lukačko při servírování dezertu. FOTO: JAROSLAV LOSKOT

VÝSLEDKY TROPHÉE MILLE ČR 2022:

- 1. místo:** OA, VOŠZ a SZŠ, SOŠS Jihlava – Tereza Urbánková a David Lukačko
- 2. místo:** Obchodní akademie a Hotelová škola Havlíčkův Brod – Věra Schusterová a Martin Havlíček
- 3. místo:** ISŠ Slavkov u Brna – Pavlína Svobodová a Dmytro Pavliuk

CITYPARK

TRIKNÍŽATA

EDITORIAL

Miroslav Houška (KDU-ČSL)
náměstek hejtmana Kraje Vysočina
pro oblast dopravy a ekonomiky

Skončila stavební sezóna 2022, tedy alespoň ta, která se týká oprav a modernizací krajských silnic. Za dokončených téměř 160 akcí – oprav silnic i mostů nebo staveb obchvatů – utratil Kraj Vysočina více než jednu miliardu korun. Stejně jako v minulosti šlo o vlastní peníze, peníze státu a evropské dotace.

Za všechny stovky kilometrů opravených a postavených krajských silnic se zmíním o dvou obchvatech a jedné významné silnici, která spojuje krajské město a Žďár nad Sázavou. Obchvaty Lukavce a Velké Bíteše a stavba Stáj–Zhoř byly dlouhou dobu připravované záměry, které lidem nejen z našeho kraje urychlí a z kvalitní cestování, uleví občanům v obcích od velkého provozu, ale především přispějí k rozvoji regionu.

Dobrou zprávou číslo jedna je skutečnost, že se kraji i Krajské správě a údržbě silnic Vysočiny podařilo dokončit veškeré stavby před zimou, žádná z našich akcí by tak neměla „zapadnout sněhem“. V případě, že jsme letos zahájili dvouleté akce, byly i tyto dotaženy do fáze, kdy nebudou komplikovat zimní údržbu.

Dobrou zprávou číslo dvě je připravenost kraje zahájit na jaře další stavební sezónu – krajský rozpočet s přihlédnutím k očekávanému vícedrojoému financování opět umožní „rozjet“ stavby za více než jednu miliardu korun. Čekají nás opravy průtahu Jestřebí, mostů v Příbyslavi nebo v Bransoužích, po vysoutěžení dodavatele bude zahájena dlouho připravovaná oprava úseku Trnava – Rudíkov nebo křižovatky ve Zvěrkovicích. Zmíním i stavební akce Chotěboř – Libice nad Doubravou nebo v Třebíči ul. 9. května.

Na třetí dobrou zprávu jsme si museli bohužel dlouho počkat. V polovině listopadu se podařilo podepsat smlouvu o dílo na stavbu klíčového jihovýchodního obchvatu Jihlavy, respektive jeho části JIH. Na tuto významnou dvouletou stavbu může Kraj Vysočina až do konce roku 2023 čerpat evropskou dotaci.

Výlovy rybníků jsou v plném proudu

Každoročně se v České republice vyloví asi 21 000 tun ryb. V pořadí krajů je Vysočina na stříbrném stupínku. Prvenství si drží Jihočeský kraj.

Nejpopulárnější chovanou rybou je stále kapr. Podzimní výlovy rybníků se staly společenskou událostí. Návštěvníci výlovů ale většinou vidí pouze samotný závěr výlovu. Tomu předchází velké množství práce, jako je pozvolné vypouštění vody z rybníka tak, aby se ryby soustředily pouze do jednoho místa, a uzavření loviště pomocí speciálních sítí. Pro Vysočinu jsou

charakteristické menší rybníky, těch se tu nachází kolem 9 000. „V současném období nevyrovnaných srážek a suchých období jejich retenční prostor slouží ke snížení povodňových průtoků při příválových deštích a v období sucha zvyšují hladinu spodní vody v širokém okolí,“ zdůrazňuje radní Pavel Hájek (STAN + SNK ED), který má na starost vodní hospodářství, zemědělství a životní prostředí a dodává, že Kraj Vysočina pravidelně podporuje obnovu a výstavbu rybníků.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Turistická sezóna se vrací do doby před covidem

Turisty neodradila ani probíhající rekonstrukce ambitů kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, která bude pokračovat i v příštím roce. FOTO: KORUNA VYSOČINY

Cestovní ruch se vzpamatovává z covidových let. Podle údajů z krajské příspěvkové organizace Vysočina Tourism se postupně zvyšují počty návštěvníků v regionu a projevuje se to i na počtu strávených dnů a nocí na Vysočině. Třebíčské památky zapsané na seznam UNESCO i Zelená hora ve Žďáře nad Sázavou se stejně jako další atraktivita vyhouply co do počtu návštěvnosti do podobných čísel jako v roce 2019. Třebíč navštívilo do konce října 116 tisíc návštěvníků, což je o patnáct tisíc méně než v roce 2019. Zelená hora hlásí přes 31 tisíc turistů, a tím se také dostává na předchozí návštěvnost. Tisíce lidí zamířily také do Telče, která letos slavila výročí zápisu na seznam UNESCO.

Vysočina reaguje na trendy

Novinkou v nabídce stravení dovolené na Vysočině byla marketingová kampaň Netradiční ubytování. Propagaci zaměřila Vysočina Tourism na zajímavá a netradiční místa, jakými jsou tzv. treehouses, tedy domy na stromě, glampingové chaty a vodní domky. „Reagujeme na současné trendy a poptávku turistů. Letošní turistickou sezónu hodnotím jako vydařenou. Už nyní se připravujeme na zimní sezónu a začínáme plánovat kampaň na příští rok,“ shrnul krajský radní pro oblast cestovního ruchu Roman Fabeš (STAN + SNK ED). O rozvoj cestovního ruchu se stará Vysočina Tourism ve spolupráci s partnery a také oblastními destinationními společnostmi.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Kraj hledal zdroje financování sociálních služeb. Dotace nestačily

Sociální služby v Kraji Vysočina zažívaly v prvním čtvrtletí letošního roku období nejistoty. Až do schválení státního rozpočtu nebylo zřejmé, kolik peněz kraj dostane na financování příspěvkových a nezřízovaných organizací z Ministerstva práce a sociálních věcí.

1,39 miliardy korun pro sociální služby v roce 2022

V prvních třech měsících přišla z ministerstva jen část peněz, až na začátku druhého čtvrtletí bylo jasno. „Celková výše ministerské podpory nakonec dosáhla částky přibližně 1,023 miliardy korun. Na první pohled jsou to závažné částky. Ale o seniory, klienty s mentálním, tělesným nebo smyslovým postižením, klienty bez domova, o lidi ohrožené

závislostmi nebo o rodiny držené dluhy se stará kolem pěti tisíc zaměstnanců,“ uvedl Jan Tourek, radní Kraje Vysočina pro oblast sociálních věcí (KDU-ČSL).

Z rozpočtu kraje šlo na nezřízované organizace více než 70 milionů korun. Příspěvkové organizace měly k dispozici přes 72 milionů korun a k tomu ještě 186 milionů korun jako návratnou finanční výpomoc na období rozpočtového provizoria. Po vyjednávání Asociace krajů s ministerstvem práce a sociálních věcí za účasti Kraje Vysočina získal kraj během září na provoz sociálních služeb dalších 150,5 milionu korun. Od začátku druhého pololetí se podařilo obnovit spolufinancování azylových domů, osobních asistencí a některých dalších druhů sociálních služeb z prostředků Evropského sociálního fondu v částce zhruba 70,5 milionu korun. Na poskytování sociálních služeb bude v regionu letos rozdělena částka 1,39 miliardy korun.

JANA KODYSOVÁ

Kvalita z Vysočiny. Certifikát získaly tři nové produkty

Tři nově ocenění producenti značkou Vysočina regionální produkt se zástupci Kraje Vysočina. FOTO: KRAJ VYSOČINA

Značkou Vysočina regionální produkt se mohou nově pyšnit tři výrobky. Certifikační komise zařadila na bohatý seznam produktů z Vysočiny ručně vyráběná přírodní mýdla a kosmetiku, loupané brambory a zeleninu a do třetice skleněné předměty vyrobené technikou Tiffany.

Dalším šestnácti žadatelům komise prodloužila certifikát. Kdo chce totiž ochrannou známku Vysočina regionální produkt používat, musí po dvou letech znovu projevít zájem o recertifikaci a doložit, že je jeho výrobek pořád stejně kvalitní.

V současné době drží tento certifikát 53 producentů s více než stovkou různých produktů. „Značka Vysočina regionální produkt je

zárukou původu, kvality a poctivé práce. Jsem rád, že se seznam výrobků s touto značkou neustále rozšiřuje o zajímavé a originální výrobky, které nachází spotřebitele. Dost často jde o produkty s ekologickým či sociálním podtextem, což je vítanou přidanou hodnotou výroby,“ okomentoval nově certifikované producenty krajský radní pro oblast lesního a vodního hospodářství,

zemědělství a životního prostředí Pavel Hájek (STAN + SNK ED). Mezi letošními oceněnými je totiž chráněná dílna, přírodní mýdla a výrobky z odpadového skla.

Produkty s jasným původem

„V dnešním globálním světě člověk často neví, zda tužka, se kterou píše, neprocesovala půlku světa. Proto jsou kvalitní regionální produkty strašně důležité. Certifikát garantuje, že výrobek, který si kupuji, má jasný původ. Tedy splňuje i mnou očekávanou kvalitu,“ uzavřel téma hejtmán Kraje Vysočina Vítězslav Schrek (ODS+STO).

JANA KODYSOVÁ

MEDAILONKY

Nikol Brýnová
ručně vyráběná
mýdla
a kosmetika

V dílně v Malé Rosičce u Nové Včelnice vyrábí Nikol Brýnová kosmetiku dle vlastních receptur a ekologicky šetrným způsobem. Zájemci si mohou vybírat z celé řady svíček, přírodních mýdel, oblíbený je kávový peeling, deodoranty nebo tělové oleje.

Radek Juřena
Český produkt s. r. o.
chráněná dílna
s loupanými
brambory a zeleninou

Firma z Vícenic u Náměště nad Oslavou byla založena jako sociální podnik, který zapojuje do výrobního procesu zdravotně znevýhodněné pracovníky. Čerstvě naloupanými bramborami a zeleninou zásobuje nemocnice, domovy pro seniory, školní jídelny, menzy, hotely a další.

Alexandra Skolková
skleněné předměty
vyrobené
technikou Tiffany

Výrobky z dílny Sklíčka pro radost z Pelhřimovska jsou z barevného nebo průhledného skla. Při výrobě autorka využívá odpadové průhledné sklo od místních sklářů, do některých výrobků vkládá i nalezené kamínky. Ze skla vytváří například zvířata, anděle, svícny, květiny a další.

Nemocnice Jihlava vyhrála v soutěži Bezpečná nemocnice

Nemocnice Jihlava si převzala cenu za první místo ve 13. ročníku odborné soutěže Bezpečná nemocnice. Soutěž je pravidelně vyhlašována Krajem Vysočina a oceňována cenou hejtmána kraje. Z důvodu koronavirové pandemie museli všichni účastníci soutěže na vyhlášení výsledků soutěže z roku 2020 dva roky počkat. Zastřešujícím tématem 13. ročníku soutěže Bezpečná nemocnice bylo „Covid-19 – Co dal a vzal?“

Nemocnice Jihlava uspěla s projektem zaměřeným na řešení elektronizace procesů v době pandemie. „Soutěž opakovaně ovlivnily pandemické vlny koronaviru. Jsme ale připraveni navázat na předchozí úspěšné ročníky soutěže a mezinárodní konference. V současné době se objevují další velká témata, která musí nemocnice řešit. Ať už jde o migrační vlny, energetickou krizi nebo léčbu nemocí, které tu dlouhé roky nebyly a objevovaly se pouze sporadicky,“

Krajský náměstek Vladimír Novotný (vlevo) se zástupci Nemocnice Jihlava na vyhlášení výsledků soutěže Bezpečná nemocnice. FOTO: KRAJ VYSOČINA

vysvětlil náměstek hejtmána Kraje Vysočina pro oblast zdravotnictví Vladimír Novotný (ČSSD). Jihlavská nemocnice uspěla s projektem, který řeší tři oblasti, a to bezpečnou a rychlou komunikaci uvnitř nemocnice,

elektronický dotazník pro pacienty a jednoduché sdílení zdravotnické dokumentace. Šesté místo v soutěži obsadila Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace, s projektem „COVID 19 cesta bez konce?!“

JANA KODYSOVÁ

Pečovat o lidi s autismem bude v kraji jednodušší

Ze sítě domovů až ke komunitnímu bydlení. Dostupná a kvalitní podpora pro ty, kteří pečují o osoby s mentálním a kombinovaným postižením a osoby trpící autismem. To je velice zjednodušené shrnutí projektu, který bude Kraj Vysočina od března příštího roku a další tři roky realizovat v sociální oblasti.

Rozpočet projektu nazvaného Podpora transformace se zohledněním problematiky osob s poruchami autistického spektra (PAS) v Kraji Vysočina počítá s více než dvaadvaceti miliony korun. Na oblast autismu půjde přibližně osm milionů korun. Projekt bude financován z Operačního programu Zaměstnanost plus a z rozpočtu Kraje Vysočina. Projekt je rozdělen do dvou částí. První směřuje k podpoře transformace pobytových sociálních služeb. Tento proces již proběhl v Domově bez zámku v Náměšti nad Oslavou, Domově Jeřábina Pelhřimov, Domově Kamélie Křižanov a v Domově Háj, v Domově ve Zboží byl realizován z části, v současnosti v této organizaci kraj pokračuje v již započatém procesu a dále zahájil

transformaci v Domově Černovice – Lidmaň. „Cílem je, aby v Kraji Vysočina převažovaly pouze komunitní typy pobytových sociálních služeb. Chceme předcházet umisťování klientů v ústavních zařízeních,“ popsal dílčí cíle projektu radní Kraje Vysočina pro sociální oblast Jan Tourek (KDU-ČSL). Druhá část projektu se bude zabývat zlepšením a podporou péče o osoby s poruchou autistického spektra. „Jednou z klíčových oblastí je domácí prostředí. Jak upravit byt, dům i zahradu tak, aby se v něm lidé s autismem i jejich pečovateli žilo co nejlépe. Dále budeme poskytovat individuální vzdělávání nejen pracovníkům z oblasti sociálních služeb, ale i pečujícím rodinám,“ dodal Tourek.

Mezi významné aktivity projektu patří i aktivizace, využití volného času a uplatnění osob s PAS na volném trhu práce. Rovněž je důležité problematiku osob s autismem propagovat mezi širokou veřejností, což bylo úkolem právě ukončeného projektu i tohoto navazujícího. Sehraný realizační tým to bezesporu zvládne.

JANA KODYSOVÁ

Nová nosítka usnadní záchranářům práci s pacienty

Sanitní vozy Záchrané služby Kraje Vysočina dostanou v příštím roce nová transportní nosítka. Nová lehátka usnadní záchranářům a lékařům manipulaci s pacientem, protože budou moci odpojit vrchní část nosítka od podvozku. Cena jednoho speciálního nosítka se pohybuje kolem 150 tisíc korun. „Obměna šedesáti transportních nosítek bude ve třech etapách. Důvodem pro výměnu je používání desinfekčních prostředků ve větším množství a četnosti, kdy dochází k oxidaci povrchů a tím k jejich výraznému opotřebení. Zároveň s tímto jsou poškozovány povrchy matrací a mechanismy samonavigačních pásů,“ odůvodnil nutnost výměny náměstek hejtmana Kraje Vysočina pro oblast zdravotnictví Vladimír Novotný (ČSSD). Součástí dodávky je bohaté příslušenství, například anatomická

V záchranářských vozech na Vysočině výmění nosítka. FOTO: ZÁCHRANNÁ SLUŽBA KRAJE VYSOČINA

matrice s dětským zádržným systémem, ramenními bezpečnostními pásy na tělo nebo anatomický polštář. Celková cena projektu šedesáti nosítek vyjde na 10 milionů korun. Projekt je náhradním projektem v rámci dotačního programu

REACT EU s ukončením na konci roku 2023, je tedy velká pravděpodobnost, že dotaci na realizaci zakázky získá. V opačném případě bude projekt financován z prostředků Zdravotnické záchrané služby Kraje Vysočina.

JANA KODYSOVÁ

Plné sklady. Na zimu jsou silničáři na Vysočině připraveni

Až se zima zeptá, co dělali krajští silničáři v létě. Přípravovali se na ni. Zima pro ně začala se začátkem listopadu a během letních měsíců se Krajská správa a údržba silnic Vysočiny (KSÚSV) předzásobila posypovými materiály.

Silničáři se starají o 425 kilometrů silnic I. třídy, 4 552 kilometrů silnic II. a III. třídy.	
1568	kilometrů chemicky
2885	kilometrů inertně
247	kilometrů pluhováním
275	kilometrů není udržováno

„Na zimu máme ve skladech 22 tisíc tun soli a více než 60 tisíc tun inertního materiálu. Jsme schopni materiál průběžně doplňovat. Minulá zima nás stála 231 milionů korun, což je částka, která je srovnatelná s předchozím obdobím. Na pokrytí letošní zimy máme v rozpočtu asi 200 milionů korun,“ nastínil ředitel KSÚSV Radovan Necid s tím, že se do nákladů

Auta zimní údržby v plném nasazení. FOTO: KSÚSV

v letošním roce určité promítnou dražší pohonné hmoty. Kraj Vysočina spravuje téměř pět tisíc kilometrů silnic. „Nejčastěji udržujeme povrchy vozovek inertním materiálem, na komunikacích vyšší třídy používáme chemické ošetření. Jenom asi 275 kilometrů silnic není udržováno. Řidiči je dobře poznají podle dopravní značky,“ uvedl náměstek

hejtmana Kraje Vysočina pro oblast dopravy Miroslav Houška (KDU-ČSL). Na silnice I., II. i III. třídy bude vyjždět více než 130 sypačů s nástavbou a dalších 140 kusů různé techniky, jako jsou nakladače, radličky či sněhové frézy. Zimní období začalo krajským silničářům 1. listopadu 2022 a končí 31. března 2023.

JANA KODYSOVÁ

Pelhřimovskou průmyslovku žáci nepoznají. Obléká se do nového

Školní dílny Střední průmyslové školy a Středního odborného učiliště Pelhřimov dostanou nový kabát. Práce na objektu dílen v Křemešnické ulici v Pelhřimově už jsou v plném proudu, dodavatele na opravy a energeticky úsporná opatření ve školních budovách v Kamenici nad Lipou Kraj Vysočina teprve hledá. „Předpokládané náklady se na odloučeném pracovišti v Kamenici nad Lipou vyšplhají k padesáti milionům korun. Se zahájením stavebních prací počítáme na jaře příštího roku. Dílny z devadesátých let minulého století zateplíme, vyměníme zde okna, opravíme střechu, elektroinstalace a vzduchotechniku. Hlavním zdrojem

vytápění je plyn, ten zůstane, ale stávající kotle vyměníme za úspornější kondenzační,“ uvedl radní Kraje Vysočina pro oblast majetku Karel Janoušek (ODS+STO). Zhruba desetinu nákladů by měla pokrýt dotace ze Státního fondu životního prostředí. Výuka žáků bude na přechodnou dobu přemístěna do náhradních pronajatých prostor ve městě. Školní dílny v Pelhřimově na Křemešnické ulici jsou v rekonstrukci už od září letošního roku. Práce budou trvat dva roky a budou stát zhruba sto milionů korun. Také v tomto případě kraj požádal o evropskou dotaci z Národního programu Životního prostředí.

JANA KODYSOVÁ

Začala stavba lůžkového hospice

Slavnostní poklepání na základní kámen. FOTO: JAROSLAV LOSKOT

Dvoupodlažní hospic vyrostе během následujících šestnácti měsíců v těsném sousedství krajské nemocnice v Havlíčkově Brodě. Dlouho očekávaná stavba se díky intenzivní snaze Kraje Vysočina ve spolupráci s městem Havlíčkův Brod a spolkem Mezi stromy stává realitou. Nabídne osmnáct lůžek pro dospělé klienty a dva pokoje pro děti. „Lůžkový hospic je další částí v síti paliativní péče, které věnujeme značnou pozornost. Bude sloužit péči o těžce nebo nevyléčitelně nemocné v terminálním stádiu a je prvním a zatím jediným zařízením tohoto typu na Vysočině,“ přiblížil hejtman Kraje Vysočina Vítězslav Schrek

(ODS+STO). Stavba vyjde na sedmdesát šest milionů korun bez DPH, dotaci na stavbu přislíbilo také ministerstvo zdravotnictví. Součástí stavby bude kaple pro duchovní podporu, zázemí pro zaměstnance i rodiny a blízké klientů i parkoviště. Každý z pokojů bude mít přístup do přilehlé zahrady. „Kraj Vysočina finančně podporuje milionovými částkami síť mobilních hospicových služeb. Vysočina v tomto ohledu patří k nejlépe pokrytým regionům,“ uvedl Vladimír Novotný (ČSSD), náměstek hejtmana Kraje Vysočina pro oblast zdravotnictví.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Podnikání, které má přesah. Na Vysočině působí padesát sociálních firem

Sociálnímu podnikání se věnuje na Vysočině padesát firem. Působí v celé řadě oborů – od gastronomie, údržby zeleně přes zemědělství, šicí dílny až po tiskařské a grafické práce. Zaměstnávají osoby, které mají sociální či zdravotní znevýhodnění. Sociální podnikání není v české legislativě zatím nijak speciálně ošetřeno, takže se sociální podniky pohybují v běžném konkurenčním prostředí ostatních firem. „Situaci by měl zlepšit připravovaný zákon o integračním sociálním podnikání, který připravuje ministerstvo práce a sociálních věcí a vládě ho předloží do konce letošního roku,“ upřesňuje náměstkyně hejtmana Kraje Vysočina pro oblast regionálního rozvoje Hana Hajnová (Piráti).

Kraj připravuje podporu pro sociální podnikání
Sociální podniky na Vysočině zastrešuje spolek Sociální podniky

CO JE SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ?
Sociální podnikání prospívá společnosti a životnímu prostředí. Hraje důležitou roli v místním rozvoji a často vytváří pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním, sociálním nebo jiným znevýhodněním, kam patří i rodiče po rodičovské, lidé nad 50 let nebo mladí opouštějící dětské domovy.

z Vysočiny, se kterým od jeho založení v roce 2019 kraj spolupracuje. „Pro příští rok plánujeme rozjet speciálně zaměřené vzdělávání, kterému zatím pracovně říkáme Akademie sociálního podnikání na Vysočině. Díky němu chceme podpořit sociální podniky v jejich rozvoji a zároveň vytvořit i příležitost společné diskuse o jejich potřebách a dalších možnostech podpory a spolupráce,“ nastínila plány Hana Hajnová.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Karel Dvořák
(KSČM)
zastupitel
Kraje Vysočina

Spotřební koš očima laika

Když v médiích zaznamenám výraz spotřební koš, vybaví se mi starý vtíp o dvou mužích a jednom kuřeti. Než se jeden vzpomene, druhý si přivlastní celé kuře, první nemá nic. Přitom v průměru mají oba po půlce. Spotřební koš je také takový průměr. Zajímá mě ten pro domácnost. Je to soubor vybraných výrobků a služeb, které jsou typické právě pro domácnost. Spotřební koš uvádí jejich druh, množství a ukazuje celkový průměrný výdaj obyvatele ČR za měsíc vyjádřený v korunách. Co se musí do pomyslného koše vejít ? Především bydlení

včetně energií, potrava, doprava, telefony, lékařská péče, restaurace, rekreace, kultura a další potřeby. A ejhle! Částka každý měsíc překvapí, a to jsme hluboko pod průměrem. I když počítám bydlení pro čtyřčlennou rodinu pouze jedenkrát, jsme u ní na desítkách tisíc za měsíc. Nechtějte mít dvě děti na střední či vysoké škole mimo domov, nebo si platit ubytování i tam, kde máte momentálně práci. Úprava slev na dopravu, zrušení spojů, celkové zdražení pohonných hmot je katastrofální. Ať počítám jak počítám, nevychází mi to. Tolik peněz si obyčejná rodina nevydělá. Nepomůže ani doporučení odborníků, že když se zbavíme zlovyků, ušetříme až 3 000 Kč. Rady pít vodu z kohoutku, nechodit tam či onam, leccos si odepřít, jsou návodem na pomalou likvidaci podnikání a na snižování životní úrovně některých domácností. O zoufalství lidí svědčí krádeže jídla, dřeva, pohonných hmot ze zaparkovaných aut a potupné fronty u akčního zboží v obchodech. Ze všech stran slyšíme, že bude hůř. Opravdu nás stát nenechá padnout?

Martin Mrkos
(STAN+SNK ED)
zastupitel
Kraje Vysočina

Solidní nejistota

Tento text má nastínit, co je 33 let po revoluci možné. Ač je naznačen happyend, podstata věci zůstává děsivá. Dohled a regulaci finančního trhu v ČR provádí Česká národní banka, která je prezentována jako nezávislá instituce. V důsledku ruské agrese na Ukrajinu padla ruská Sberbank. Tu ČNB hodnotila vždy jako bezproblémovou. Nabízela solidní úrok, proto řada samospráv, včetně Kraje Vysočina, v ní měla uloženou jako dobrý hospodář část svých peněz. Sberbank ale nepřežila tzv. run na banku, tedy hromadný výběr

vkladů. To se stává. A zde hraje důležitou roli státní instituce. Ve Slovinsku a Chorvatsku si padlou Sberbank pod sebe vzaly tamější centrální banky, v rekordním čase je prodaly a banka funguje pod jiným obchodním názvem dále. Nikdo o peníze nepřišel. Rakousko v krátkém čase banku poslalo do likvidace a věřitelé dostali 100% vkladů. Česká cesta by se dala nazvat loupež za bílého dne. Centrální banka vstoupila do věci obrovským střetem zájmů – jako regulátor, „likvidátor“ i věřitel. Místo likvidace zajišťující 100% výplatu vkladů klientům skončila za podezřelých okolností v insolenci. Stamiliony z majetku banky (tedy i peněz samospráv) začali spotřebovávat různí právníci, poradci, likvidátoři, znalci apod. Konečným výsledkem je prodej majetkové podstaty České spořitelně a samosprávy díky relativně vysoké prodejní ceně dostanou snad kolem 90 % svých vkladů. V případě kraje to bylo přes 2 miliardy. Proč centrální bankéři nevolili cestu jako naši sousedé nebo Slovinci, lze jen spekulovat.

Jiří Běhounek
(ČSSD)
zastupitel
Kraje Vysočina

Přece jen je důvod k radosti

Doba není jednoduchá a z mnoha stran se na nás valí problémy, inflace, protichůdné informace, drahá ropa a bůhví, co všechno. Zdálo by se, že není prostor na takovou drobnou, ale i třeba velkou radost. Jsem hrdý na to, že se Kraj Vysočina stará o své nemocnice. V areálu té pelhřimovské je před dokončením nová budova. Umožní centralizovat akutní péči do dolní části areálu. Bude splněným snem mnoha našich předchůdců o propojení pavilonů suchou nohou. Když se předkové rozhodli ve stoupání na Jihlavu začít na přelomu 19. a 20. století umístit nemocnici, netušili, kam se její rozvoj dostane.

Díky pochopení projektantů, velkorysosti dárců, realistickému přístupu vedení kraje i díky zaměstnancům a návštěvníkům Nemocnice Pelhřimov se podařilo vyřešit slabinu provozu, a to „nemocnici do kopce“. Všichni, přes výrazná omezení v areálu v době stavby, byli a jsou prostě skvělí! Když se spojí síly a uvolní peníze, lze dotáhnout do konce nerealizované myšlenky našich předků. Doufám, že doba bude příznivá a veřejnost si bude moci nový pavilon prohlédnout i zevnitř a posoudit, zda pro gynekologicko-porodnické, dětské a neurologické oddělení jsou prostory tak pěkné, jak je vnímám já. Došlo ale i k jedné ztrátě. A to zcela unikátního řešení rozvozu stravy v nemocnici. My pamětníci budeme vzpomínat na každodenní opakovaný typický zvuk nemocničního traktoru rozvážejícího v areálu stravu po dlouhou dobu 28 let. Hleděme ve zdravotnictví, školství, sociálních službách, dopravě a vůbec na majetku kraje dál neotřelá a fungující řešení. Doba vyžaduje přípravu, odvážné návrhy a jejich dobrá řešení. Kritické chvíle jsou vždy příležitostí k neotřelým řešením a novinkám.

Martin Kukla
(ANO 2011)
poslanec
a zastupitel
Kraje Vysočina

Totální chaos kolem válečné daně

Současná vláda zrušila EET, zavádí nové daně a do toho navrhuje snížení daní z hazardu. Že vám to přijde nelogické? To není všechno. Možná už jste slyšeli o „válečné daní“, chcete-li daní z mimořádných příjmů bank a energetických firem, kterou navrhuje ministerstvo financí pro společnosti z energetiky, bankovníctví, petrolejářství a těžby fosilních paliv. Debatu kolem ní provází šílený chaos. Kolegové z vládní koalice se totiž neshodnou ani na tom, odkdy má daň platit. Na tyto zmatky okamžitě reagovala pražská burza, která značně oslabil. Vlna kritiky

chaotického počínání vlády se hrne i z vlastních řad. Miroslav Kalousek, zakladatel TOP 09, uvedl, že: „Vaše nepřesné veřejné vyjádření okradlo investory na pražské burze o cca 30 mld. Kč“. Například ČEZ přišel o téměř 18 mld. své hodnoty. S definovanou daní z neočekávaných zisků nesouhlasí ani hospodářská komora, která mimo jiného upozorňuje na zvýšení nejistoty firem při plánování investic s návratností delší, než je čtyřletý politický cyklus. A kritika přichází i od vládních ekonomických expertů, například Štěpán Křeček označil vládní návrh za „paskvil“.

Vládní koalice hraje hru s veřejným míněním ve snaze vybrat co nejvíce peněz na daních s nejmenší ztrátou voličů. Místo toho, aby přiznala, že je potřeba zvýšit daně, složitě vymýšlí nové bez efektu. Navíc paragrafové znění válečné daně je přílepem Zákona o daní z přidané hodnoty, který řeší například snížení DPH pro ovoce a zeleninu a zvýšení DPH u slazených nápojů. Zvolená forma tak jen těžko umožní diskuzi, připomínky a případné změny, jaké by si taková úprava zasloužila.

Jiří Běhounek
(ČSSD)
zastupitel
Kraje Vysočina

Mohu jen chválit, ať to vydrží

5. listopadu 2022 proběhl v Cityparku v Jihlavě v rámci Gourmet dne s Krajem Vysočina třetí ročník gastronomické soutěže Trophée Mille Česká republika 2022. Akce je pořádána na základě dohody s šéfkuchařem Philipem Millem o českém kole jeho světoznámé soutěže Trophée Mille, kterou pořádá v Remeši pro kuchařské a cukrářské talenty z celého světa. Můžeme být velmi hrdí na to, že tento velmi významný kuchař, který je držitelem dvou michelinských hvězd, je ochoten své jméno a svou soutěž spojit s naším krajem.

Martin Kukla
(ANO 2011)
poslanec
a zastupitel
Kraje Vysočina

Smutný to pohled na krajský rozpočet roku 2023

Jsou to dva roky, kdy jsem opustil kraj a přenechal resort majetku a financí svému nástupci – současnému vedení Kraje Vysočina. Ohlédnu se a vidím, jak hodně se od té doby změnilo. Vítám, že se dokončují velké stavby, jejichž přípravu jsem před svým odchodem stihl dokončit a podepsat smlouvy s dodavateli. Namátkou jde o nový pavilon

Pavel Janoušek
(KDU-ČSL)
zastupitel
Kraje Vysočina

Ohlédnutí za komunálními volbami

V měsíci září proběhly komunální volby do zastupitelstev měst a obcí. Ke konci října většina obcí zvolila svoje vedení na další čtyři roky. Mnoho starostů svůj post obhájilo, někde došlo k výměně. Starostům, kterým se podařilo svůj post obhájit, patří můj obdiv a přání všeho dobrého. Novým starostům přeji dobré spolupracovníky a hodně štěstí v rozvoji našich obcí. Řídit obce není jednoduché, spíše stále obtížnější. Dříve jsme dostávali nabídky k pobídkám obcí, které

Smyslem celé akce je motivovat mladé kuchaře a cukráře k maximálnímu nasazení a zájmu o toto umění. Píši umění, protože je to skutečný umělecký koncert, a ne pouze řemeslo. Zájem, skvělé výkony účastníků, práce celé hodnotitelské poroty, ale především práce všech bezejmenných, kdož celou akci připravují a posléze realizují, mě vedou k obrovské chvály. Chválím velmi všechny zúčastněné, organizátory, vedení Cityparku a vedení Kraje Vysočina za odvedenou aktivitu a práci. Věřím, že tento skvělý počín bude mít plnou, nebo i větší podporu vedení kraje i v roce následujícím. Výsledky se jistě dozvíte na jiném místě novin, ale každý, kdo měl možnost alespoň chvíli na akci pobýt, chápe moji chválu a troufám si bez uzardění říci i moje nadšení, zvláště když se letos za Grand Est, náš partnerský region ve Francii, zúčastnil člen tamního regionálního vedení Christian Debeve. Ať tedy zájem všech, nadšení soutěžících a podpora této nádherné a pro další rozvoj mladých kuchařů a cukrářů zásadní akce i nadále vydrží co nejdéle.

v areálu pelhřimovské nemocnice, nový domov pro seniory v Jihlavě, novou budovu krajského úřadu, modernizaci stravovacího provozu jihlavské nemocnice nebo nové operační sály v třebské nemocnici. Cílů a projektů k nim vedoucím, které jsem na kraji zanechal, bylo hodně, jako např. vyřešení parkování u našich nemocnic nebo dostavba jihlavského obchvatu. Proto mě mrzí, když se dívám na návrh rozpočtu na rok 2023, že se přestává investovat, dotační politika zůstává na stejné výši, stejně tak podpora pro profesionální a dobrovolné hasiče a mnoho dalšího. Naopak raketově rostou mandatorní výdaje, ale zhoršuje se stav silnic a v autobusech a vlacích často vozíme jen vzduch... Přiznám se, že takhle jsem si ten sen o lepším kraji nepředstavoval. Přeji Vám všem hodně zdraví a připomínám, že budu rád za Vaše náměty: Kukla.M@kr-vysocina.cz nebo FB @MartinKuklaPolitik.

platily několik měsíců. V posledním roce v důsledku války některé firmy byly schopné držet nabídky jen několik hodin, což není v podstatě možné dle zákona soutěžit. U některých již soutěžených zakázek dokonce firmy odstoupily od zakázky z důvodu nepředvídané změny cen stavebních výrobků. Dotační programy můžeme žádat od různých poskytovatelů. Nejjednodušší bývají dotační programy z Kraje Vysočina. I malé obce můžou pravidelně každoročně využívat Program obnovy venkova. Starostové jsou schopni žádat sami a nepotřebují k tomu žádné odborné firmy. Každý rok je možné posunout obec pomocí této jednoduché dotace o kousek dál. Kraj Vysočina nabízí různé další dotace. Vyšší dotace nabízí rozpočet České republiky prostřednictvím jednotlivých ministerstev. Asi nejsložitější jsou dotace poskytované prostřednictvím operačních programů z Evropské unie. Dovolují si popřát všem starostům mnoho úspěchů při práci na rozvoji obcí Kraje Vysočina.

Blanka Lednická
(Piráti)
zastupitelka
Kraje Vysočina

z území kraje došlo k návrhu na jeho výrazné rozšíření, a to o dva nové podprogramy, zaměřené přímo na ochranu přírody a zapojení obyvatel kraje do této činnosti. V rámci činnosti komise pro životní prostředí jsme pak podpořili vyhlášení těchto dvou nových podprogramů už v příštím roce.

Na co se tedy ochrana přírody může v příštím roce těšit, pokud budou oba podprogramy schváleny zastupitelstvem jako součást rozpočtu na příští rok? Podprogram B je určen pro přípravu projektů, certifikací, průzkumy nebo odborné posudky. Podprogram C je zaměřen na aktivní péči o přírodní prvky a na jejich budování v obcích i městech.

V dalších letech, jakmile se naše podprogramy nebudou kryt s náplní programů Národního plánu obnovy, budou ještě rozšířeny. Věřím, že o nové podprogramy bude zájem a že pomohou přírodě na Vysočině.

Petr Bárta
(ODS+STO)
zastupitel
Kraje Vysočina

Obce Vysočiny opět zabodovaly

V letošním roce se po dvouleté přestávce uskutečnila soutěž Vesnice roku. V kraji Vysočina se zúčastnilo 15 obcí a vítězem se stala obec Třeštice. Obec, která se stala v roce 2019 vítězem celostátního kola Oranžové stuhy a v roce 2017 obdržela modrou stuhu za společenský život v obci. Třeštice je důkazem, že i malá obec se může měřit s mnohem většími a má šanci na dobré umístění. Na vyhlášení celostátního

kola to byla právě Třeštice, která brala jako nejmenší obec Cenu veřejnosti a celkově se umístila na druhém místě. Je to velký úspěch, o který se zasloužili všichni obyvatelé Třeštic v čele se starostou Martinem Kodysem . Odměnou za vzornou reprezentaci Kraje Vysočina je i finanční částka, kterou obec obdržela. Pro obec velikosti Třeštic jsou to obrovské peníze, které si určitě zaslouží. Další obcí, která se umístila v republikové konkurenci, je Dolní Město. U něj platí to co u Třeštic. Nebýt obyvatel a pana starosty Chláda, nemohlo by se Dolní Město pyšnit titulem Vítěz celostátního kola Zelené stuhy . A i s tímto titulem je spojena finanční odměna, která jistě vylepší rozpočet obce. Tyto dva příklady oceněných obcí, úspěšných i v republikových kláních, by měly být příkladem pro další obce. Nebát se přihlásit a ukázat, jak žijí a co se jim podařilo vybudovat. Vysočina je krásná a ocenění obcí z Vysočiny je toho důkazem.

Baví mě otevřenost a svoboda učitelství, říká Lukáš Bořil

Lukáš Bořil je učitel základů společenských věd, českého jazyka a literatury a také výchovný poradce na Gymnáziu Žďár nad Sázavou. Patří mezi deset oceněných pedagogů v anketě Učitel Vysočiny 2022.

Jak vnímáte ocenění Učitel Vysočiny? Co pro vás znamená?

Vážím si ho a je pro mě také motivací. Musím ale říct, že ocenění vnímám jednak jako ocenění svých učitelských kvalit a aktivit, ale z velké části také jako ocenění mých studentů, se kterými se skvěle pracuje, a také mých kolegů, bez nichž bych nedělal svou práci tak, jak dělám. Právě vzájemná inspirace a výměna zkušeností s kolegy a společná práce na projektech je důležitou součástí mé práce.

Co vás baví na práci učitele?

Jako první mě napadnou tři oblasti. První je samozřejmě výuka. Baví mě nejen vysvětlovat a učit, ale taky připravovat aktivity a metody do hodin, mluvit se studenty, přemýšlet, diskutovat, doprovázet je na jejich cestě vzdělání. Baví mě otevřenost a svoboda

FOTO: ARCHIV LUKÁŠE BOŘILA

učitelství – učitel má dnes nepřeberné možnosti v tom, jak vystavět vyučovací hodinu a jaké aktivity pro žáky připravit. Za druhé mám rád školní prostředí plné mladých lidí. Studenti vnáší každý den do práce učitele něco nového. Za třetí mě na práci učitele baví dynamika a pestrost učitelské práce, akce v přírodě, kurzy, výlety, stanování, sport. Takovou kombinaci činností by mi žádná jiná práce nenabídla.

Jsou diktáty a slohové práce stále součástí výuky češtiny?

Psaní textů je samozřejmě zásadní součástí výuky češtiny. Se studenty píšu jak klasické slohové práce, tak zkoušíme i eseje či infografiky. Pravopis ověřuji spíše než diktáty pomocí cvičení, korektur textu, ale zejména u mladších studentů i na diktát sem tam dojde.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Ocenění Učitel Vysočiny 2022 získalo deset pedagogů

Celkem deset pedagogů převzalo koncem října v historické aule Vysoké školy polytechnické Jihlava z rukou hejtmana Kraje Vysočina Vítězslava Shreka (ODS+S+STO) ocenění Učitel Vysočiny

2022. Anketu vyhlašuje krajská příspěvková organizace Vysočina Education ve spolupráci s Krajem Vysočina. „Smyslem je vyzdvihnout náročnost učitelského povolání, podpořit jeho prestiž a ocenit

kvalitní a inovativní pedagogy, kteří do své práce vkládají vždy něco navíc,“ doplnil krajský radní pro oblast školství Jan Břížďala (Piráti).

EVA FRUHWIRTOVÁ

OCENĚNÍ V ANKETĚ UČITELE VYSOČINY 2022:

RNDr. Yvetta Bartáková – matematika, deskriptivní geometrie, Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola Ledec nad Sázavou
Mgr. Lukáš Bořil – český jazyk a literatura, Gymnázium Žďár nad Sázavou
Mgr. Lucie Brabcová – matematika a informatika, ZŠ Hradská, Humpolec
RNDr. Dita Čížková – matematika a fyzika, Gymnázium Žďár nad Sázavou
Mgr. Soňa Havlíčková – český jazyk a literatura, výtvarná výchova a dějiny architektury, Střední škola stavební Třebíč
MgA. Jan Krotký – počítačová grafika, video tvorba a grafický design, SUPS Jihlava-Helenín
Mgr. Martina Marková – biologie, tělocvik, Soukromé gymnázium AD FONTES, o. p. s., Jihlava
Mgr. Jana Neugebauerová – angličtina, dějepis, Akademie – VOŠ, Gymnázium a SOŠUP Světlá nad Sázavou
Mgr. Zdeňka Šedová – první stupeň ZŠ, Základní škola Přibyslav
Mgr. Marta Veselá Jirousová – český jazyk, výtvarná a estetická výchova, Gymnázium Otokara Březiny a Střední odborná škola Telč

Spolupráci s Masarykovou univerzitou stvrdil kraj memorandem

Hejtmán Kraje Vysočina Vítězslav Schrek (ODS+S+STO) a prorektor Masarykovy univerzity Jiří Hanuš podepsali v první polovině listopadu v Telči memorandum o spolupráci. Pracoviště Masarykovy univerzity v Telči by podle zástupců kraje mohlo být vhodné např. i pro budoucí vzdělávání například pedagogických pracovníků. Obě strany mají zájem rozvíjet spolupráci v oblastech rozvoje Středoevropského centra pro kulturní dědictví v Telči, při hledání a zpracování společných témat bakalářských, diplomových a doktorandských prací s praktickým využitím pro rozvoj území kraje nebo při hledání a přípravě studijních oborů s potenciálem průběhu výuky v Telči.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Prorektor Masarykovy univerzity Jiří Hanuš a hejtmán Kraje Vysočina Vítězslav Schrek podepisují memorandum o spolupráci. FOTO: KRAJ VYSOČINA

Knihy představují muzea a galerie na Vysočině a v sousedních regionech

Kompletní série publikací ze čtyř krajů. FOTO: EVA FRUHWIRTOVÁ

Čtyři unikátní publikace o současné podobě muzeí, galerií a pamětních síní ve čtyřech sousedících regionech – Vysočina, jižní Morava, jižní Čechy a Dolní Rakousko, byly společně představeny v září v Rakouském kulturním fóru v Praze jako jeden z výstupů projektu I-CULT: Mezinárodní kulturní platforma. Autorem vysočinské knihy s názvem Poklady v síti času je Michal Stehlík, který poutavě představuje přes sedmdesát muzeí a galerií našeho kraje. „Tato ucelená řada knih je krásnou

pozvánkou do regionů a zároveň užitečným průvodcem. Publikace jsou obsahově velmi bohaté, a to včetně fotografií. Vyšly v češtině a v němčině a svojí formou jsou určeny pro širokou veřejnost,“ přiblížil náměstek pro oblast kultury a cestovního ruchu Roman Fabeš (STAN + SNK ED). Zájemci mohou publikaci Poklady v síti času zakoupit ve většině muzeí a galerií na Vysočině, ve vybraných informačních centrech nebo objednat v Muzeu Vysočiny Třebíč.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Třebíčská škola otevře nový obor diplomovaný veterinární asistent

V Třebíči budou moci absolventi středních škol navázat na studium v novém oboru s názvem diplomovaný veterinární asistent. Ve své nabídce ho má nově Vyšší odborná škola a Střední škola veterinární, zemědělská a zdravotnická Třebíč. Absolventi se po studiu uplatní například v zoologické zahradě, ve veterinární správě, v chovatelství nebo na odborných pozicích v zemědělských podnicích.

„Nový obor se otevře od nového školního roku 2023/2024, prozatím s kapacitou dvaceti studentů. Obor bude tříletý a umožní zájemcům návazně zvyšovat vzdělání po maturitním oboru veterinářství,

které se na škole už vyučuje a je o něj velký zájem,“ popsal radní Kraje Vysočina pro oblast školství Jan Břížďala (Piráti). Praxi studentů zajistí smluvní zemědělská družstva.

JANA KODYSOVÁ

Jihovýchodní obchvat Jihlavy chtělo stavět pět firem

Kraj Vysočina vybral zhotovitele silniční stavby jihovýchodního obchvatu Jihlavy, respektive její klíčové části nazvané JIH. Žádný z účastníků výběrového řízení nevyužil možnost podat námitku k výběru dodavatele, proto mohl kraj smlouvu se zhotovitelem stavby podepsat. Dopravní stavba vyjde na více než pět set milionů korun a dodavatelem bude konsorcium firem MI Roads a.s., IMOS Brno a.s., B E S s.r.o. Stavební práce by měly začít ještě v letošním roce.

„Jedná se o úsek obchvatu v délce zhruba dva a půl kilometru, který bude ohraničený dvěma okružními křižovatkami. Z celkové délky půjde o kratší, ale nákladnější část obchvatu krajského města, protože projekt v této části počítá s vybudováním šesti mostů,“ popisuje náměstek hejtmana Kraje Vysočina pro oblast dopravy Miroslav

Houška (KDU-ČSL). Kraj Vysočina může na tuto část obchvatu čerpat evropskou dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu až do výše 307 milionů korun. Náměstek Houška věří, že do konce příštího roku kraj postaví takový objem peněz, který umožní tuto dotaci v plné výši vyčerpat.

Pět kilometrů nové silnice

Jihovýchodní obchvat Jihlavy o délce 5,5 kilometru v budoucnu propojí výpadovku na Znojmo, komunikaci na Třebíč se silnicí směr Žďár nad Sázavou, respektive směr D1. Povede od jihlavské křižovatky silnic I/38 se Znojenskou ulicí kolem městské části Sasov a vyústí za obchodním domem Tesco na silnici II/602 před městskou částí Helenín.

JANA KODYSOVÁ

www.secr.cz

Rantířovská 9, Jihlava
tel.: 567 309 773
e-mail: skola@secr.cz

EKONOMIKA A CESTOVNÍ RUCH

MANAGEMENT AKTIVNÍHO VOL. ČASU

MEDIÁLNÍ MARKETING CEST. RUCHU

UČITEL/KA MATEŘSKÉ ŠKOLY

PRÁVNÍ ADMINISTRATIVA

Koupím moto československé výroby: Stadion – Jawa – Jawa – CZ ...atd, v původním nálezovém stavu: koroze, nekompletní, popřípadě pouze díly k těmto motocyklům.

Děkuji za nabídku.
Tel: 722491746

**DEN
OTEVŘENÝCH
DVEŘÍ so 14. 1. 2023**

VAŠ LES • NAŠE PRÁCE • VAŠ KLID
Kácíme, pěstíme, rychle a šetrně
A ZA DŘEVO PLATÍME NA DŘEVO
eremkapavel@email.cz www.puramaya.cz
PURA MAYA
+420 773 675 398
v jakékoliv formě
VYKUPUJEME LESY

**Uzávěrka příštího čísla:
1. prosince 2022**

PAS NATURA

www.pasnatura.cz

volná pracovní pozice

Řidič nákladního vozu Volvo 6x6

Jsmo tradiční česká firma v oblasti realizace vodohospodářských staveb, zejména rybníků, retenčních nádrží, poldrů, atd. Hledáme do svého týmu správné chlapy na pozici Řidiče nákladního vozu Volvo 6x6.

Nabízíme Ti:

- Měsíční příjem až 45 000 Kč
- Přátelskou a férovou atmosféru
- Zajímavé pracovní prostředí, většinou v přírodě a hlavně pouze v rámci ČR
- Když budeš mít zájem, možnost práce i na dalších stavebních strojích (bagr, dozer, atd.)

Očekáváme od Tebe:

- Řidičský průkaz C+E (Profesní průkaz Ti můžeme zařídit)
- Časovou flexibilitu, samostatnost a spolehlivost
- Ochotu pracovat i mimo bydliště
- A pokud máš svářečský, případně strojní průkaz, určitě to oceníme

Zaujala Tě tato práce? Tak se nám prosím ozvi!

Dispečink:
Ing. Viktor Svítal, tel.: 723 651 626, e-mail: svital@pasnatura.cz
PAS Natura s.r.o., Malý Pěčín 28, 380 01 Dačice

**Inzerci v těchto novinách
pro vás zajistí:**

Havel MOUKA

602 557 777
mouka@regvyd.cz

**REGIONÁLNÍ
VYDAVATELSTVÍ**

**Inzerci v těchto novinách
pro vás zajistí:**

Vít VRBICKÝ

603 786 170
vrbicky@regvyd.cz

**REGIONÁLNÍ
VYDAVATELSTVÍ**

POZEMNÍ STAVBY Jihlava

SOUBOR ŘADOVÝCH RODINNÝCH DOMŮ PANČAVA

**MODERNÍ BYDLENÍ V ATRAKTIVNÍ LOKALITĚ
S KOMPLETNÍ INFRASTRUKTUROU**

DISPOZICE VE VARIANTÁCH 4+KK - 5+KK

www.psjihlava.cz

Pávovská 913/12a, Jihlava

Soubor řadových rodinných domů Pančava

Zahajujeme výstavbu 26 řadových rodinných domů v atraktivní lokalitě Jihlava – Pančava při ulici Brtnická. Moderní bydlení v dosahu absolutního centra krajského města s napojením na odpočinkovou zónu Staré Plovárny. Dispozice ve variantách 4+kk – 5+kk, trendy architektura, dostatek zeleně, kompletní občanská vybavenost, MHD, parkovací kapacity...

Pěšky z vlastního domu na Masarykovo náměstí za 15 minut!

Pro bližší informace nás kontaktujte.

telefon: 603 242 542 | e-mail: dvitu@psjihlava.cz

**VÝSTAVBA
ZAHÁJENA**

j07-13D

Mějte s námi přehled
CELÝ ROK

2023

ZOO JIHLAVA

Podpoř
naše zvířata
NÁKUPEM
JEDINEČNÝCH SUVENÝRŮ!

ESHOP.ZOOJIHLAVA.CZ

K O U P Í M

Vše vojenské a policejní z období socialismu,
I. republiky, I. a II. světové války, uniformy, odznaky,
vyznamenání, šavle, bodáky, mapy, celty, opasky,
vzduchovky, hodinky, fotky, letecké přístroje a kukly.

Odznaky vojenské, sportovní,
podnikové a veškeré řády a vyznamenání

tel.: 777 601 120

PF 2023

OKENTĚS
obchod pro řemeslníky

VÁNOČNÍ FIREMNÍ DOVOLENÁ
23. 12. 2022 - 8. 1. 2023.
WWW.OKENTES.CZ

**Soukromá střední škola
pedagogiky a sociálních služeb, s. r. o.**

Obrataň 148, 394 12 Obrataň

Dálkové studium v oborech:

4 leté dálkové studium:

- ✓ Předškolní a mimoškolní pedagogika
- ✓ Sociální činnost
- ✓ Ekonomika a podnikání

2 leté nástavbové studium:

- ✓ Podnikání (stačí mít výuční list)

2 leté zkrácené studium:

- ✓ Předškolní a mimoškolní pedagogika

Výuka probíhá 1 víkend do měsíce

**Zařízení pro další vzdělávání
pedagogických pracovníků Obrataň nabízí:**

- studium pro asistenta pedagoga
- studium pedagogiky volného času
- studium pedagogiky
 - učitel odborných předmětů
 - učitel praktického vyučování
 - učitel odborného výcviku
 - učitel uměleckých odborných předmětů
 - učitel jazykových škol

Webové stránky:
www.sspobratan.cz
E-mail: sekretariat@sspobratan.cz

702 076 909, 724 268 963

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRÁK

ZA NEJLEPŠÍ CENY

- odvoz zdarma
- doklad o eko likvidaci

+420 731 04 04 05 | www.vyvtrak.cz

**STŘEDNÍ ŠKOLA
STAVEBNÍ JIHLAVA**

**Den otevřených dveří
v sobotu 3. 12. 2022**
od 8.00 do 13.00

Střední škola stavební Jihlava, Žižkova 20, Jihlava
Domov mládeže a školní jídelna, Žižkova 58, Jihlava
Středisko praktického vyučování, Helenín, Hájkova 42, Jihlava

maturitní obory
stavebnictví / zaměření: pozemní stavby, ekonomika ve stavebnictví, dřevostavby, rekonstrukce budov a architektura

učební obory / 3 leté
elektrikář – silnoproud, klempíř – stavební výroba, instalatér, pokrývač, tesař, truhlář, zedník

2 leté / stavební práce

obory nástavbového studia
nábytkářská a dřevařská výroba, stavební provoz

www.ssstavji.cz

**Vysoká škola
polytechnická Jihlava**

BAKALÁŘSKÉ STUDIUM

APLIKOVANÁ TECHNIKA PRO PRŮMYŠLOVOU PRAXI	ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ PÉČE
APLIKOVANÁ INFORMATIKA	VŠEOBECNÁ SESTRA
APLIKOVANÉ STROJÍRENSTVÍ	PORODNÍ ASISTENTKA
CESTOVNÍ RUCH	FINANCE A ŘÍZENÍ

NAVAZUJÍCÍ MAGISTERSKÉ STUDIUM

APLIKOVANÁ TECHNIKA PRO PRŮMYŠLOVOU PRAXI

www.vspj.cz/eprihlaska

PREZENČNĚ
I KOMBINOVANĚ

**PŘIJÍMÁME
PŘIHLÁŠKY**

MEGASLEVY
na vybrané vozy až 50 000 Kč

Až 250 vozů ihned k odběru

Akontace od 0 % / Odklad splátek až na 3 měsíce / Financování s úrokem od 5,9 %

ŠKODA FABIA	VOLKSWAGEN GOLF	ŠKODA OCTAVIA
		
1.2 TSI, 66 kW, 2015 od 129 999 Kč od 419 Kč/měs.	1.2 TSI, 77 kW, 2014 od 179 999 Kč od 579 Kč/měs.	1.6 TDI, 85 kW, 2017 od 229 999 Kč od 729 Kč/měs.
SLEVA až 40 000 Kč FABIA 800x	SLEVA až 35 000 Kč VOLKSWAGEN 1300x	SLEVA až 35 000 Kč OCTAVIA 1300x
DACIA DUSTER	HYUNDAI TUCSON	KIA SPORTAGE
		
1.3 Tce, 96 kW, 2020 od 299 999 Kč od 959 Kč/měs.	1.6 GDI, 97 kW, 2016 od 299 999 Kč od 959 Kč/měs.	1.7 CRDi, 85 kW, 2016 od 319 999 Kč od 999 Kč/měs.
SLEVA až 45 000 Kč DACIA 350x	SLEVA až 70 000 Kč HYUNDAI 800x	SLEVA až 70 000 Kč KIA 500x

1 Vozy si můžete vyzkoušet na našich 22 pobočkách.

2 Nebo si vybrat online a auto si nechat přivést domů.

JIHLAVA,
Znojemská 2380/82,
Po-Ne 9 - 21h

Kupte nebo
prodejte
váš vůz rychle
a bezpečně

AAA AUTO
aaaauto.cz | 800 110 800

Finálové menu Gurmet dne vypadalo úchvatně

DALŠÍ SPECIÁLNÍ OCENĚNÍ

Zvláštní cena poroty za spolupráci:

Labská SOŠ a SOU Pardubice – Zuzana Richterová a František Černý

Zvláštní cena poroty za sladký pokrm:

Střední škola Brno, Charbulova – Nikola Hrzánová a Viktor Bednář

Zvláštní cena poroty za slaný pokrm:

SŠ gastronomická Adolpha Kolpinga Žďár nad Sázavou – Eliška Havlíková a Tomáš Petera

Do finále Gurmet dne s Krajem Vysočina se dostalo osm soutěžních týmů, všechny připravily hlavní jídlo a sladký dezert. K vaření musely použít čtyři povinné suroviny z vysočinských regionálních produktů – husí prsa s kůží z rodinné firmy Kalhov, tradiční medovinu originál z Včelařství Sláma, kozí žervé BIO z kozího mléka z Biofarmy DoRa a Vítův zákvas z červené řepy. Na přípravu slaného pokrmu měly dvě hodiny, na dezert ještě o dvacet minut více. Na fotkách jsou výsledné pokrmy od všech týmů a za nimi odborná porota. Na první fotografii jsou loňští vítězové Martin Havlíček a Věra Schusterová z Obchodní akademie a Hotelové školy Havlíkův Brod. Letos skončili druzí. FOTO: JAROSLAV LOSKOT

Festival středních škol zpestřil koncertem písničkář Pokáč

Písničkář Pokáč zpestřil žákům výběr střední školy. Představily se různé obory. FOTO: ANNA RÁSOCHOVÁ

Kam po základní škole? Tuto otázku možná pomohl žákům devátých tříd vyřešit druhý ročník Vysočina Education Festivalu, který se uskutečnil 21. a 22. října v jihlavském City Parku. Zájemci se dozvěděli o možnostech studia na Vysočině, o novinkách v jednotlivých oborech a mohli využít moderní technologie.

„Návštěvníci si na devíti staniích podle oborů vyzkoušeli například virtuální realitu, nechali

si změřit krevní tlak, tělesný tuk, vyzkoušeli si trenážer autoškol nebo virtuálního svařování. Ochutnali i pokrmy žáků z gastro oborů,“ přiblížil festival krajský radní pro oblast školství Jan Břížďala (Piráti). Součástí festivalu byla i soutěž o poukázky do internetového obchodu Alza.cz a také vystoupení stříbrného Českého slavíka pro rok 2021, písničkáře Pokáče.

JANA KODYSOVÁ

Kraj Vysočina, periodický tisk, pro Kraj Vysočina vydává Regionální vydavatelství, s.r.o., K Žižkovu 282/9, 190 00 Praha 9, IČ: 27846717 ■ Kraj Vysočina – měsíčník ■ Vydání 2022/11 vychází 21. listopadu 2022 v Kraji Vysočina v nákladu 237 000 ks ■ Registrováno pod číslem MK ČR E 14751 ■ Uzávěrka dalšího vydání 12. 12. 2022 ■ Nevýžadané příspěvky nevracíme ■ Neprodejné ■ Neoznačené fotografie jsou z archivu redakce ■ Distribuce: Česká pošta, s.p. ■ Reklamace na dodávky novin na čísle 602 557 777 nebo na e-mailu mouka@regvyd.cz. ■ Redakční rada: Roman Faběš, Vítězslav Schrek, Miloš Hruža, Karel Janoušek, Hana Hajnová, Vladimír Novotný, Marie Dudíková, Karel Dvořák, Zdeněk Kadlec, Ivana Šteklová, Jan Ondruš, Juraj Aláč. ■ Redakce: Juraj Aláč (šéfredaktor), Jana Kodysová, Eva Fruhwirthová – redakce.vysocina@regvyd.cz. ■ Inzerce: Havel Mouka, mouka@regvyd.cz, 602 557 777, Štěpánka Hadravová, hadravova@regvyd.cz, 605 167 046. ■ www.novinykrajvysočina.cz

Jihlava ožila dokumentárními filmy. Už po šestadvacáté

Šestadvacátý ročník Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Jihlava vyhlásil vítězné filmy. Nejlepším českým dokumentem je Kaprkód režisérky Lucie Králové, cenu za nejvýraznější světový dokument si odnesl snímek 07:15 – Kos francouzské režisérky Judith Auffray. V sekci Svědectví ocenila porota například snímek Do plevele: Dwayne „Lee“ Johnson versus společnost Monsanto kanadské režisérky Jennifer Baichwal. Cenu za originální přístup získal španělský režisér Javier Codesal za snímek Lepší evangelium. Za přínos světové kinematografii byl oceněn slovenský režisér Dušan Hanák (na snímku) „Jeho filmová tvorba je velmi inspirativní svým osobitým rukopisem, odvahou a schopností zachytit podstatná témata své doby, a to i za cenu dobových zákazů a omezování ze strany totalitního režimu,“ uvedl ředitel festivalu Marek Hovorka. FOTO: JAN HRMÁDKO

Přírodní bohatství poznají turisté podle panelů

Chráněná území na Vysočině jsou díky informačním panelům více vidět. Návštěvníci kraje je najdou na více než padesáti místech. Každý tak může při své procházce krajinou Vysočiny navštívit zvláště chráněné území, o jehož existenci možná ani nevěděl, a dozvědět se o něm zajímavé informace.

Kraj Vysočina ukončil realizaci projektu Návštěvnícká infrastruktura v Kraji Vysočina – informační panely přírodních rezervací a přírodních památek a Značení evropsky významných lokalit v Kraji Vysočina. Získal na ně celkem 1 861 759 korun z Operačního programu Životní prostředí 2014–2020.

„Na území 10 přírodních rezervací, 23 přírodních památek a 22 evropsky významných lokalit v péči Kraje Vysočina jsme nechali nainstalovat celkem 83 informačních panelů, které slouží k propagaci a informovanosti

Radní Pavel Hájek u jednoho z celkem osmdesáti tří informačních panelů. FOTO: ARCHIV KRAJE VYSOČINA

veřejnosti o chráněných lokalitách na území Kraje Vysočina,“ popsal radní Kraje Vysočina pro oblast životního prostředí a zemědělství Pavel Hájek (STAN + SNK ED). Ve druhém projektu bylo instalováno

189 prvků značení hranic území 22 evropsky významných lokalit. Tyto prvky nesou malý státní znak a pod ním označení, o jakou jde kategorii chráněného území.

JANA KODYSOVÁ